

Bidrag til en sammenlignende Statsforfatnings- Statistik m. m.

Af **Fredrik Bajer.**

Omtrent 1377 Millioner Mennesker antages nu at leve paa Jordkloden. Hvor mange af disse der leve i ordnede Stats-samfund, er det ikke let at opgive nogenlunde nøjagtig. I Gotha-Almanaken, vist nok en af de paalideligste Kilder, findes Oplysninger om Stater med tilsammen henved 900 Millioner Indbyggere.

Ordnes disse Stater efter Forfatningernes Form, vil man finde, i

Monarkier (Fyrstedømmer) omtr. 765 Mill. Indbyggere,

Republiker (Folkedømmer) — 124 — —

Da der naturligvis, her som overalt, kan findes Overgangsformer, maa det tilføjes, at ved «Fyrstedømmer» menes de Stater, hvis Overhoveder ere mere eller mindre selvskrevne paa Grund af Fødsel, og paa hvis Styrelse Folket i sin Helhed ikke har fuld Indflydelse, medens der ved «Folkedømmer» menes de Stater, i hvilke der raader fuld folkelig Selvstyrelse, om end tit i trangere, ved Lovgivningen mer indsnævrede, Former end i hine. Det større eller mindre Maal af politisk Frihed kan nemlig ikke bruges som Skjelnemærke mellem Fyrste- og Folkedømme; thi denne Frihed er noget Indre, medens Formerne, som skal adskilles, er noget Ydre. Dog maa det tilføjes, at, saa vist som Form og Indhold til Dels betinge hinanden, kan den ideale politiske Frihed eller den fulde Selvstyrelse ikke tænkes i anden Form end Folkedømmets.

For at fatte den fulde Betydning af de sidstnævnte to Tal med Hensyn til Menneskeslægtens politiske Udvikling maatte

Bidrag til en sammenlignende Statsforfatnings- Statistik m. m.

Af **Fredrik Bajer.**

Omtrent 1377 Millioner Mennesker antages nu at leve paa Jordkloden. Hvor mange af disse der leve i ordnede Stats-samfund, er det ikke let at opgive nogenlunde nøjagtig. I Gotha-Almanaken, vist nok en af de paalideligste Kilder, findes Oplysninger om Stater med tilsammen henved 900 Millioner Indbyggere.

Ordnes disse Stater efter Forfatningernes Form, vil man finde, i

Monarkier (Fyrstedømmer) omtr. 765 Mill. Indbyggere,

Republiker (Folkedømmer) — 124 — —

Da der naturligvis, her som overalt, kan findes Overgangsformer, maa det tilføjes, at ved «Fyrstedømmer» menes de Stater, hvis Overhoveder ere mere eller mindre selvskrevne paa Grund af Fødsel, og paa hvis Styrelse Folket i sin Helhed ikke har fuld Indflydelse, medens der ved «Folkedømmer» menes de Stater, i hvilke der raader fuld folkelig Selvstyrelse, om end tit i trangere, ved Lovgivningen mer indsnævrede, Former end i hine. Det større eller mindre Maal af politisk Frihed kan nemlig ikke bruges som Skjelnemærke mellem Fyrste- og Folkedømme; thi denne Frihed er noget Indre, medens Formerne, som skal adskilles, er noget Ydre. Dog maa det tilføjes, at, saa vist som Form og Indhold til Dels betinge hinanden, kan den ideale politiske Frihed eller den fulde Selvstyrelse ikke tænkes i anden Form end Folkedømmets.

For at fatte den fulde Betydning af de sidstnævnte to Tal med Hensyn til Menneskeslægtens politiske Udvikling maatte

man se dem i Historiens Lys. Det maatte nærmere paavises, hvorledes det første sandsynligvis næsten stadig har aftaget, medens det sidste har tiltaget; men denne interessante Paavisning maa overlades til Andre. Her skal kun være Tale om Nuet, for saa vidt det overhovedet er muligt at danne sig en nogenlunde paalidelig Forestilling om dette.

For Øjeblikket lever der altsaa noget over 6 Gange saa mange Mennesker under monarkiske som under republikanske Regeringsformer (dersom man fra de bekjendte omtr. 900 Mill. tør slutte til alle 1400 Mill., hvilket i øvrigt turde være tvivlsomt). Hvor vidt, hvor stærkt og hvor hurtig dette Forholdstal (6) har svinget under Verdensudviklingen, maa ligeledes overlades den historiske Statistiker.

Fordeles de to Tal paa Verdensdelene¹⁾, falder paa

Asien i Fyrstedømmer 492 Mill. ²⁾ , i Folkedømmer 0 Mill. Indb.						
Afrika — — 17 — — — 1 — - ³⁾						
Evropa — — 246 — — — 56 — - ⁴⁾						
Amerika — — 10 — ⁵⁾ — — 67 — - ⁶⁾						

I Alt i Fyrstedømmer 765 Mill., i Folkedømmer 124 Mill. Indb.

I Asien findes saaledes intet Folkedømme; i den mer kjendte Del af Afrika bliver Forholdstallet mellem Fyrstedøm-

¹⁾ Avstralien er ikke medtaget, fordi den væsenligste Kilde (Gotha-Almanaken) i denne Verdensdel kun nævner det konstitutionelle Kongedømme Hawaii (paa Sandwichøerne) med 63,000 (!) Indb.

²⁾ Næmlig Kina, 446 Mill. — næsten $\frac{1}{2}$ af hele Jordens Indbygger-
tal(?) — Japan 35, Siam 6 og Persien 5. — Bilande til Ev-
ropa medregnes ikke.

³⁾ Liberia med o. 718,000 Indb. og Transvaal med 300,000.

⁴⁾ Frankrig med 37 Mill. Indb., Spanien 17 Mill., Schweiz
over $2\frac{1}{2}$ Mill., Andorra omtr. 12,000 og San Marino —
7,300 Indb.

⁵⁾ Kejserdømmet Brasilien alene, hvilket dog muligvis kun har
7 Mill. Indb.

⁶⁾ Af disse kommer over Halvdelen eller 38 Mill. paa Nordameri-
kas forenede Stater med deres "Territorier"; paa selve Sta-
terne 33 Mill. Indb.

mernes¹⁾ og Folkedømmernes Indbyggertal 17, i Evropa 4 og i Amerika kun $\frac{1}{7}$ (d. v. s. 7 Gange saa mange leve under Folkedømme som under Fyrstedømme).

Herved maa dog ikke overses, at det indskrænkede Fyrstedømme (konstitutionelle Monarki) staar som en Overgangsform imellem det uindskrænkede (absolute) og Folkedømmet. Denne Overgangsform findes imidlertid ikke i Østen, hverken i Asien eller Afrika, ej heller i det østligste Evropa, hvor Rusland (med Polen) og Tyrkiet strækker sig med henholdsvis 70 og $10\frac{1}{2}$ Mill. Indbyggere. Det indskrænkede Fyrstedømme har derimod sit egentlige Hjem i det mellemste Evropa fra Nordens Nordspids til Italiens Sydspids med tilsammen 166 Millioner. Længer mod Vest finde vi nu Folkedømmerne Frankrig og Spanien, til hvilke England i Nord med sin «parlamentariske Regering» paa en Maade gjør Overgangen. Fortsætte vi mod Vest Vejen over Verdenshavet, møde vi blandt alle Amerikas Folkedømmer kun det ene Fyrstedømme Brasilien, som er indskrænket. Det staar som en Undtagelse i Amerika lige som for Tiden Portugal i det vestlige Evropa, og som en Erstatning for sidstnævnte Undtagelse, strækker paa den anden Side Folkedømmet Schweiz sig ind imellem Europas indskrænkede Fyrstedømmer. — Men kort sagt: rejser man fra Kina mod Vest Jordan rundt, altsaa samme Vej som Dagens Lys, kommer man igjennem Stater med stadig friere Former, fra Asiens og Østevropas uindskrænkede Fyrstedømmer gennem de europæiske indskrænkede til Vestevropas og endelig Amerikas Folkedømmer. Ligger der ikke billedlig heri, at Lyset og Friheden følges ad! —

Medens i det Foregaaende Fyrstedømme og Folkedømme ere opstillede som et Slags Modsætninger, maa ved en nærmere Undersøgelse af Statsforfainingerne meget ofte det indskrænkede Fyrstedømme granskes under Et med Folkedømmet. Dette gjælder saaledes ved en Undersøgelse af Folkerepræsentationerne.

Hvor vidt Noget overhovedet skal kaldes «Folkerepræsen-

¹⁾ Disse er i øvrigt kun til Dels suveræne Stater.

tation» maa afhænge af det Grundlag, paa hvilket vedkommende Forsamling er valgt. I Almindelighed vil man i de Stater, som har Tokammersystem, ikke kunne regne det «første Kammer» med til «Folkerepresentationen» i Ordets sande Mening; thi dette Kammer repræsenterer i Almindelighed kun Interesser: Kronens, Stændernes, Grundbesiddelsens, Penge- nes, Fødselens, Lærdommens, Stædernes el. lign., — derimod ikke hele Folkets Meninger i politisk Henseende eller de fri og lige Statsborgeres forskellige Grundsyn paa Statens Vel. Man vil dog ikke let falde paa at kalde t. Ex. Italiens Førstekammer, som bestaar udelukkende af kongelige Prinsler og paa Livstid kongevalgte Medlemmer, for en Del af Folkerepresentationen. Undtagelsesvis kan vel et Førstekammer være udgaaet af mer almindelige og umiddelbare Valg (ligesom «andet Kammer») t. Ex. i Belgien; men i Almindelighed vil man ikke tage fejl ved at kalde alene det andet Kammer for Folkerepresentation, og om end heller ikke dette er fuldstændig folkevalgt, vil det dog saa godt som altid udgjøre det mest folkevalgte af de to Kamre.

Det vil derfor være tilstrækkeligt at sammenligne Medlemstallene i Folkedømmernes og de indskrænkede Fyrstedømmers «Folketing», for saa vidt et «Landsting» (Førstekammer) tillige findes, naar man ved en sliq Sammenligning vil undersøge, efter hvilket Forholdstal en Stats Indbyggere er repræsenterede. Dog skal, hvor paalidelig Oplysning haves ved Haanden, med det samme meddeles, af hvor mange Medlemmer Førstekammeret bestaar i de Stater, som har Tokammersystem. Hvor kun et Kammer findes, regnes det som «Folketing» uden Hensyn til Sammensætningen. End videre opgives nedenfor Staternes Indbyggertal.

Staternes Navne.	Kammer.		Indbyggertal.	Forholdstal af Folkeombud til Folkemængde.
	1ste.	2det.		
1. Amerikas forenede Stater ¹⁾	83	392	33,157,318 ²⁾	1 : 113,000
a. Enkelstaternes Særforfatninger.				
2. Alabama	33	68	996,992	1 : 15,000
3. Arkansas	26	82	484,471	1 : 6,000
4. California	40	80	560,247	1 : 7,000
5. Connecticut	21	239	537,454	1 : 2,000
6. Delawere	9	21	125,015	1 : 6,000
7. Florida	24	52	187,748	1 : 4,000
8. Georgia	44	169	1,184,109	1 : 7,000
9. Illinois	40	177	2,539,891	1 : 14,000
10. Indiana	50	100	1,680,637	1 : 17,000
11. Iowa	50	100	1,191,792	1 : 12,000
12. Kansas	25	93	364,399	1 : 4,000
13. Kentucky	38	100	1,321,011	1 : 13,000
14. Louisiana	36	104	726,915	1 : 7,000
15. Maine	31	151	626,915	1 : 4,000
16. Maryland	25	82	780,894	1 : 10,000
17. Massachusetts	40	240	1,457,351	1 : 6,000
18. Michigan	32	100	1,184,059	1 : 12,000
19. Minnesota	41	106	439,706	1 : 4,000
20. Mississippi	36	106	827,922	1 : 8,000
21. Missouri	34	133	1,721,295	1 : 13,000
22. Nebraska	13	39	122,993	1 : 3,000
23. Nevada	23	46	42,491	1 : 900
24. New Hampshire	12	329	318,300	1 : 1,000
25. New Jersey	21	60	906,096	1 : 15,000

¹⁾ Nu 37 Stater, af hvilke hver sender 2 Ombud til •Kongressens• første Kammer, til hvis 74 saaledes valgte Medlemmer endnu kommer 1 fra hvert af de 9 •Territorier•, hvilke sidste ikke sender Medlemmer til •Kongressens• andet Kammer. Dette består af Medlemmer fra de 37 Stater efter disses Indbyggertal: den største sender saaledes 33, de mindste kun 1. — Hver Enkelstat har sin Særforfatning efter lignende Mønster.

²⁾ Alene de 37 •Staters• Folkemængde. Medregnes Distriktet Columbia og de 9 Territorier, bliver Tallet 38 eller 39 Millioner.

Staternes Navne.	Kammer.		Indbyggertal.	Forholdstal af Folkeombud til Folkemængde.
	1ste.	2det.		
26. New York	32	128	4,382,759	1 : 34,000
27. North-Carolina	50	120	1,071,631	1 : 9,000
28. Ohio	36	105	2,665,260	1 : 25,000
29. Oregon	22	47	90,923	1 : 2,000
30. Pennsylvania	33	100	3,521,791	1 : 35,000
31. Rhode-Island	36	72	217,353	1 : 3,000
32. South-Carolina	30	121	705,606	1 : 6,000
33. Tennessee	25	75	1,258,520	1 : 17,000
34. Texas	28	89	818,579	1 : 9,000
35. Vermont	30	235	330,551	1 : 1,000
36. Virginia	43	132	1,225,163	1 : 9,000
37. West-Virginia	22	56	442,014	1 : 8,000
38. Wisconsin	33	100	1,054,670	1 : 11,000
b. Territoriernes Særforfatninger.				
39. Colorado	13	26	39,864	1 : 2,000
40. Idaho	10	20	14,999	1 : 800
41. New Mexico	13	26	91,874	1 : 4,000
42. Utah	13	26	86,786	1 : 3,000
43. Washington	9	30	23,955	1 : 800
44. Wyoming	9	13	9,118	1 : 700
45. Andorra	0	24	? { [4,000] el. 12,000 }	? { [1 : 167] } ? { 1 : 500 } ?
46. Argentinske Republik	28	54	1,877,490	1 : 35,000
47. Belgien	58	116	5,087,105	1 : 44,000
48. Bolivia	?	?	? 1,811,368	? ?
49. Brasilien	58	122	? { 7,000,000 el. 10,000,000 }	? { [1 : 57,000] } ? { 1 : 82,000 } ?
50. Britiske Rige	466	658	31,840,921	1 : 48,000
51. Chile	20	[99] ¹⁾	1,972,438	1 : 20,000
52. Columbia ²⁾	27	56	[omkr. 2,800,000]	1 : 50,000

¹⁾ Tallet opgives ikke i Gotha-Almanaken, men kun Forholdstallet, i Følge hvilket Medlemstallet bliver nærmest 99.

²⁾ Forbund af 9 Stater, af hvilke hver sender 3 «Senatorer». Repræsentanternes Tal bestemmes ved Forholdet 1 : 50,000 og des uden 1 for hvert 20,000 i det mindste derover.

Staternes Navne.	Kammer.		Indbyggertal.	Forholdstal af Folkeombud til Folkemængde.
	1ste.	2del.		
53. <i>Costa-Rica</i>	25	29	165,000	1 : 6,000
54. <i>Danmark</i>	66	102	1,832,492 ¹⁾	1 : 18,000 ²⁾
55. <i>Ecuador</i>	?	?	1,100,000	?
<i>England (se Britiske Rige)</i>				
56. <i>Finland</i>			1,830,000	
57. <i>Frankrig</i>	0	738 ³⁾	40,524,207	1 : 55,000
58. <i>Grækenland</i>	0	170	1,431,765	1 : 8,000
59. <i>Guatemala</i>	?	52	1,180,000	1 : 23,000
60. <i>Haiti</i>			572,000	
61. <i>Hawaiï</i>	0	[16] ⁴⁾	62,959	1 : 4,000
62. <i>Honduras</i>	7	11	350,000	1 : 32,000
63. <i>Italien</i>	270	508	26,716,809	1 : 53,000
64. <i>Liberia</i>	8	13	718,000	1 : 55,000
65. <i>Luxemburg</i>	0	40	197,528	1 : 5,000
66. <i>Mexico</i>	?	?	9,173,052	?
67. <i>Nederlandene</i>	39	80	3,618,016	1 : 45,000
68. <i>Nicaragua</i>	10	11	400,000	1 : 36,000
69. <i>Norge</i>	0	111	1,753,000	1 : 16,000
70. <i>Paraguay</i>	?	?	o. 1,000,000	?
71. <i>Peru</i>	40	80	o. 2,500,000	1 : 31,000
72. <i>Portugal</i>	100	107	o. 4,000,000	1 : 37,000
73. <i>Rumænien</i>	76	157	3,864,848	1 : 25,000
74. <i>San Domingo</i>	?	?	o. 136,500	?
75. <i>San Marino</i>	?	?	7,303	?
76. <i>San Salvador</i>	12	24	600,000	1 : 25,000
77. <i>Schweiz</i>	44	135	2,669,147	1 : 20,000

¹⁾ Det samlede Indbyggertal for Kongeriget og Færøerne (for disse Øers Vedkommende anslaaet til 10,000).

²⁾ I Følge § 32 i den gennemsete Grundlov som 1 : 16,000; men her som i alle andre Tilfælde er det virkelige (ikke det ved Lov fastsatte) Forholdstal opgivet (afrundet).

³⁾ For selve Frankrig (det europæiske) er Medlemstallet kun 723; men desuden sendes 6 Medlemmer fra Algier, 2 fra Martinique, fra Guadeloupe og fra Réunion, samt 1 fra Guyana, fra Senegambia og fra det franske Indien.

⁴⁾ I vigtige Tilfælde nedsættes et hemmeligt Raad, i hvilket bl. A. 16 valgte Medlemmer har Sæde.

Staternes Navne.	Kammer.		Indbyggertal.	Forholdstal af Folkeombud til Folkemængde.
	1ste	2det.		
78. <i>Serbien</i>	0	[97] ¹⁾	1,306,674	1 : 14,000
79. <i>Spanien</i>	?	416 ²⁾	16,541,980	1 : 40,000
80. <i>Sverige</i>	128	191?	4,204,177	1 : 22,000
81. <i>Transvaal</i>	?	?	o. 300,000	?
82. <i>Tyske Rige</i>	0	383	41,058,196	1 : 107,000
Enkelstaternes Særforfatninger.				
83. <i>Anhalt</i>	0	36	203,354	1 : 5,700
84. <i>Baden</i>	31	63	1,461,428	1 : 23,000
85. <i>Bayern</i>	72	154	4,861,402	1 : 32,000
86. <i>Braunschweig</i>	0	46	o. 312,000	1 : 6,800
87. <i>Bremen</i>	18	150	122,565	1 : 730
88. <i>Elsasz-Lothringen</i> ³⁾ .			1,549,459	
89. <i>Hamburg</i>	18	192	338,974	1 : 1,600
90. <i>Hessen</i>	34	50	852,843	1 : 17,000
91. <i>Lauenburg</i>	0	18	49,651	1 : 2,800
92. <i>Lippe-Deimold</i>	0	21	111,153	1 : 5,300
93. <i>Lübeck</i>	14	120	52,158	1 : 400
94. <i>Mecklenburg</i> ⁴⁾				
{ <i>Schwerin</i>	0	} 731	{ 557,897	} 1 : 900
{ <i>Strelitz</i>	0			
95. <i>Oldenburg</i>	0	33	316,641	1 : 10,000
96. <i>Preussen</i>	267	432	24,641,552 ⁵⁾	1 : 57,000
97. <i>Ratzeburg</i>	0	21	o. 15,000	1 : 700
98. <i>Reusz (yngre Linje)</i> .	0	16	89,032	1 : 5,600

¹⁾ Til den serbiske «Skupschina» paa i Alt 115 Medlemmer vælges kun 97 af Folket, de øvrige 18 af Regeringen.

²⁾ Kun Forholdstallet (1 : 40,000) er opgivet i G.-A.; men dersom dette endnu er rigtigt, maa — af Hensyn til Indbyggertallet — Medlemstallet være 416.

³⁾ Under Diktatur indtil d. 1 Januar 1874.

⁴⁾ Sættelsen af det eneste Kammer, som findes, er saa lidet frisindet, at her kun meget uegenlig kan tales om Folke-repræsentation, nemlig fra

M.-Schw.: 622 af Ridderskabet og 40 af Stæderne,

M.-Str.: 62 - - - - 7 - -

⁵⁾ I dette Tal er Lauenburgs Folkemængde ikke medregnet.

Staternes Navne.	Kammer.		Indbyggertal.	Forholdstal af Folkeombud til Folkemængde.
	1ste.	2det.		
99. Reusz (ældre Linje) .	0	12	45,094	1 : 3,800
100. Sachsen	45	80	2,556,244	1 : 32,000
Sachsen-				
101. Altenburg	0	30	142,122	1 : 4,700
102. Koburg-Gotha	0	21	174,389	1 : 8,300 ¹⁾
103. Meinungen	0	24	187,884	1 : 7,800
104. Weimar	0	31	286,183	1 : 9,200
105. Schaumburg-Lippe . .	0	15	32,051	1 : 2,100
Schwarzburg-				
106. Rudolstadt	0	16	75,523	1 : 4,700
107. Sondershausen	0	15	67,191	1 : 4,500
108. Waldeck	0	15	56,218	1 : 3,800
109. Württemberg	45	93	1,818,541	1 : 20,000
110. Uruguay	?	?	35,000	?
111. Venezuela	?	?	o. 1,400,000	?
Østrig-Ungarn:				
112. } Østrig	181	203	20,281,077	1 : 100,000
113. } Ungarn	410	438	15,496,751	1 : 35,000

I ovenstaaende Tabeller vil man finde for noget over hundrede Stater Forholdstallene af det mest folkevalgte Kammeres Ombudsmænd til Indbyggertallet. Paa Grundlag af disse lader det sig udregne, at alle disse Forholdstals Middeltal er omtrent 1 : 18,000. — Mærkelig nok gjælder dette Tal — blandt ovenstaaende Stater — i Øjeblikket alene for Danmark.

Over eller under dette Middeltal svinger alle de andre Staters Forholdstal, dog er der meget faa, som kommer over 1 : 100,000, og heller ikke mange under 1 : 1000, — og man vil lægge Mærke til, at det første gjælder alene de store Forbundsstaters Fællesforsamlinger, og det sidste nogle af disses mindste Enkelstaters Særforsamlinger. Saaledes har Amerikas forenede Stater 1 : 113,000 og det tyske Rige 1 : 107,000, medens kun Nevada, Idaho, Washington (Territoriet, ikke Staden) og Wyoming i Nordamerika, og kun Bremen, Lübeck, Mecklen-

¹⁾ I de særlige Landdage findes: i Koburgs 11 og i Gothas 19, hvortil svarer henholdsvis Forholdstallene: 1 : 4500 og 1 : 6300.

burg og Ratzeburg i Tyskland kommer under 1:1000; det sidste gjælder dog ogsaa Andorra, som imidlertid ikke kan regnes til de helt selvstændige Stater, da baade Frankrig og Spanien har Indflydelse paa dens Styrelse. I alle andre ovennævnte Stater falder Forholdstallene imellem 1:100,000 og 1:1000. Det højeste af disse (100,000) har Østrig med over 20 Millioner Indbyggere, og det laveste har New Hampshire med henimod $\frac{1}{3}$ Million; nærmest sidstnævnte Stat kommer Vermont og Hamburg med omtrent eller noget over $\frac{1}{3}$ Million Indbyggere. Denne foreløbige Iagttagelse lader os formode, at Forholdstallene — uagtet mærkelige Afvigelser — i Almindelighed staar i et saadant Forhold til Staternes Folkemængde, at hvor denne er meget stor, maa en Ombudsmand repræsentere mange Indbyggere, og hvor den er ringe, derimod færre.

Blandt de Side 325—29 nævnte Stater, vil man finde omtrent 25 med Etkammersystem og 84 med Tokammersystem.¹⁾ Etkammersystemet bruges nu næsten kun i Evropa, især i smaa tyske Stater med en Folkemængde af mindre end $\frac{1}{2}$ Million, kun undtagelsesvis i Stater med større Indbyggertal. Af noget større Stater har saaledes Norge, Grækenland og Serbien (alle tre med en Folkemængde af mellem 1 og 2 Millioner) Etkammersystem, og af meget store det tyske Rige («Deutscher Reichstag») og Frankrig, begge med omtr. 40 Millioner. Tokammersystemet har altsaa for Tiden en langt større Udbredelse, og er vist nok gennemført i alle nord- og sydamerikanske Stater.

For alle de nævnte Stater lader det ene eller begge Kamres Medlemstal sig ikke opgive. Opgivelser vil findes for omtr. 74 «Landsting» (1ste-Kamre) med tilsammen 3,931 Medlemmer, og for omtr. 101 «Folketing» (2det-Kamre)²⁾ med

¹⁾ Til Stater med Tokammersystem regnes i det Følgende ogsaa t. Ex. de tyske Fristæder Bremen, Hamburg og Lübeck paa Grund af deres «Senat» og «Bürgerschaft», uagtet disse Myndigheder til Dels staar paa Grænsen mellem det Politiske og det Kommunale.

²⁾ Af disse er altsaa nogle og tyve det eneste Kammer.

tilsammen 12,266 Medlemmer. Middelmedlemstallet for et «Landsting» vil altsaa være 53, og for et «Folketing» 121. Nærmest det første Tal kommer de nordamerikanske Stater Indiana, Jowa og North-Carolina (hver med 1—2 Millioner Indbyggere), samt Belgien og Brasilien (med 5—10 Mill. Indb.); nærmest det sidste kommer ligeledes North-Carolina, Belgien og Brasilien, samt desuden South-Carolina (med nøjagtig 121, Statens Indbyggertal er 0,7 Million), Staten New York (med 4—5 Mill. Indb.) og Lübeck (med kun 52,000 Indb.). I Almindelighed vil man altsaa temmelig nær finde to Gange saa mange Medlemmer i et Andetkammer som i et tilsvarende Førstekammer. Nøjagtig er dette — dels i Følge Forfatningen, dels tilfældig — for Tiden Tilfældet i California (40 og 80), Indiana (50 og 100), Jowa (50 og 100), Newada (23 og 46), Colorado (13 og 26), Idaho (10 og 20), New Mexico (13 og 26), Utah (13 og 26), — Belgien (58 og 116), — Peru (40 og 80) og San Salvador (12 og 24). Fra ovenstaaende Regel gives dog store Afvigelser, den største finder uden Tvivl Sted i New Hampshire, hvor det andet Kammer er mere end 27 Gange saa talrigt som det første, idet hint har 329, men dette kun 12 Medlemmer.

Talrigst er Kamrene i det britiske Rige: Overhuset har 466 og Underhuset 658 Medlemmer. Frankrigs eneste Kammer tæller dog flere Medlemmer end Underhuset, nemlig 738. De mindst talrige Kamre findes derimod vist nok i den mellemamerikanske lille Stat Honduras (paa 350,000 Indb.), hvis «Landsting» har 7, og hvis «Folketing» har 11 Medlemmer, tilsammen dog 18, medens 6 smaa tyske Fyrstedømmer i sit eneste Kammer tæller kun 12—16 Medlemmer.

Nedenfor findes en Samling af de vigtigste Oplysninger, som Gotha-Almanaken (1873) giver om Aarsudgifter til lovgivende Forsamlinger. Staternes Løbenumre fra Side 325—29 ere tilføjede til Lettelse ved Sammenligninger, for saa vidt man vil tage Hensyn til Medlemstal, Folkemængde osv.

46. Argentinske Republik 294,879 pesos fuertes (1 p. f. = 1½ Thaler pr.).

53. Costa Rica (18^{87/88}) 111,718 Dollars.